
Nhận Ra Nguy Hiểm	39
Thực tập là cách tốt nhất	41
Người giám sát lái xe có mặt để giúp đỡ	43
Tập lái xe trong các điều kiện khác nhau	44
Tự tin dần	45
Kiểm tra các tiến bộ của quý vị	46

Học lái xe

Trăm hay không bằng tay quen. Câu này đều đúng đối với mọi việc chúng ta làm dù là chơi thể thao, âm nhạc, làm việc hoặc bất cứ điều gì khác - tập luyện và kinh nghiệm dẫn tới kỹ năng thông thạo.

Theo nghiên cứu, người mới lái xe một mình có khoảng 120 giờ kinh nghiệm học lái xe có mức rủi ro bị đụng xe thấp hơn 30% so với người mới lái xe có khoảng 50 giờ kinh nghiệm. Đó là lý do tại sao yêu cầu tối thiểu đối với người học lái trẻ tuổi tại tiểu bang Victoria là 120 giờ kinh nghiệm.

Tuy nhiên, muốn phát triển kỹ năng cần thiết để lái xe an toàn, quý vị phải có kinh nghiệm lái xe trong nhiều năm.

Tập luyện không vẫn chưa đủ. Những người chơi thể thao và nhạc sĩ giỏi lập kế hoạch và sắp xếp việc tập luyện của họ để bảo đảm họ rèn luyện những kỹ năng chính giúp họ có thể chơi ở một trình độ cao hơn. Đối với người học lái xe điều này có nghĩa là quý vị nên sắp xếp việc luyện tập và học hỏi kinh nghiệm bằng cách sử dụng thông tin trong **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe** và quý vị nên chú tâm tập luyện những kỹ năng lái xe an toàn để giúp mình trở thành người lái xe an toàn hơn.

Nhận Ra Nguy Hiểm

Khả năng tiên liệu những nguy hiểm và các tình huống rủi ro có thể xảy ra được gọi **nhận ra nguy hiểm**. Quý vị chỉ có thể phát triển được kỹ năng nhận ra nguy hiểm giỏi nếu tập lái xe thật nhiều trong những tình huống lái xe khác nhau.

Định nghĩa

Nhận ra nguy hiểm là khả năng:

- **xác định được những rủi ro hoặc nguy hiểm có thể xảy ra ở xung quanh**
- **đánh giá mức độ rủi ro và phán đoán những gì có thể xảy ra**
- **ứng phó kịp thời và theo cách để tránh hoặc hóa giải được những nguy hiểm có thể xảy ra này.**

Nhận ra nguy hiểm không đồng nghĩa với thời gian phản ứng. Thông thường, người lái xe trẻ tuổi sẽ phản ứng nhanh nhưng có kỹ năng nhận ra nguy hiểm kém. Thời gian phản ứng là yếu tố quan trọng - nhưng khả năng tiên liệu những nguy hiểm có thể xảy ra lại càng quan trọng hơn nhiều.

Những nguy hiểm có thể xảy ra có thể là xe cộ xung quanh quý vị, chẳng hạn như:

- chiếc xe ở phía trước, phía sau và bên cạnh
- xe gần máy ở con đường nhỏ bên trái quý vị
- chiếc xe vận tải đậu hàng đôi ở phía trước mặt
- chiếc xe lửa sẽ băng ngang con đường quý vị đang lái xe.

Người đi bộ và người đi xe đạp cũng có thể là những nguy hiểm có thể xảy ra.

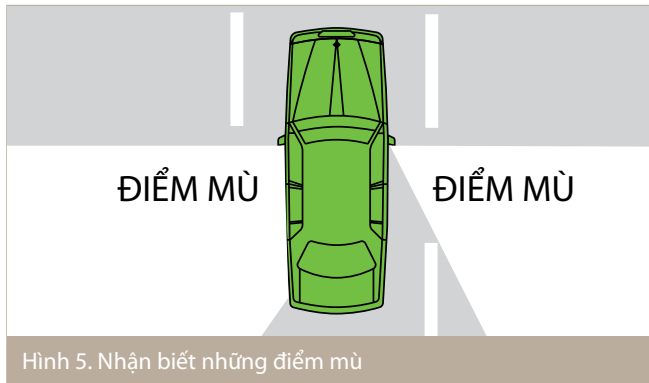
Những nguy hiểm khác gồm có:

- điều kiện thời tiết
- ổ gà trên đường lộ
- điều kiện lưu thông
- khúc cua ngoặt trước mặt
- đoạn đường lên dốc che khuất tầm nhìn phía bên kia dốc.

Những nguy hiểm có thể là mọi thứ trong khung cảnh giao thông có thể gây nguy hiểm hoặc rủi ro khi lái xe. Người mới lái xe thông thường không nhìn thấy hoặc tiên liệu được những nguy hiểm có thể xảy ra xung quanh mình hoặc khi nhìn thấy thì đã quá trễ.

Học lái xe

Những nguy hiểm có thể xảy ra có thể ở mọi nơi, do đó, quý vị không thể chỉ dựa vào việc quan sát ở phía trước và nhìn các kiếng không thôi. Xung quanh xe của quý vị có những điểm mù bất luận quý vị chỉnh các kiếng chiếu hậu hoàn chỉnh như thế nào đi nữa. Những vùng này là những phần ở phía sau người lái xe mà chúng ta không thể nhìn thấy khi chỉ quan sát bằng các kiếng, chẳng hạn như bên ngoài cửa sau ở phía bên người lái xe.

Quý vị chỉ có thể nhìn thấy trong vùng của những điểm mù này bằng cách ngoái đầu và liếc nhanh qua vai – động tác này gọi là **nhìn ngoái qua vai** (xem định nghĩa nhìn ngoái qua vai ở trang 34). Vừa làm động tác này vừa nhìn các kiếng để bảo đảm quý vị nhìn thấy hết mọi thứ xung quanh khi de/lui xe, đổi làn đường, nhập vào gờng xe cộ hoặc lách ra để vượt qua xe khác.

Định nghĩa

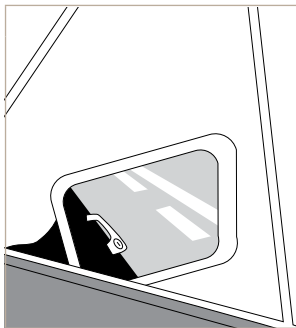
Nhìn bao quát có nghĩa là nhìn toàn bộ khung cảnh con đường xung quanh quý vị bằng cách nhìn xa phía trước, cả hai bên đường và các kiếng chiếu hậu.

Là người lái xe, việc luôn biết chính xác những gì diễn ra xung quanh quý vị là điều cần thiết. Tập **quan sát bao quát** liên tục và quý vị sẽ dễ tiên liệu được những nguy hiểm và ứng phó theo cách tốt nhất.

Gợi ý

Quý vị cần phải nhìn ngoài qua vai và nhìn các kiếng để kiểm tra những nguy hiểm xung quanh xe mình.

Chỉnh các kiếng sau khi đã chỉnh ghế ngồi lái xe để quý vị có thể nhìn thấy rõ ràng. Khi đã điều chỉnh đúng, vùng quan sát trong kiếng chiếu hậu ở bên ngoài và trong xe sẽ có phần chồng lên nhau.

Hình 6.

Chỉnh các kiếng bên ngoài xe sao cho quý vị chỉ nhìn thấy hông xe. Đối với một số loại xe, nguyên tắc hay nhất là chỉnh thế nào để có thể nhìn thấy nầm cửa sau ở góc dưới của kiếng hông.

Thực tập là cách tốt nhất

Mỗi buổi tập lái xe đều bổ ích.

- Quý vị sẽ lái xe thuần nhuyễn hơn.
- Quý vị sẽ có những quyết định đúng đắn hơn.
- Quý vị sẽ dễ tiên liệu được những gì có thể xảy ra xung quanh.

Sắp xếp tập lái xe phù hợp sẽ giúp bảo đảm quý vị đủ sức lái xe một mình vào lúc quý vị đi thi bằng lái xe tập sự.

Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe có chương trình bốn giai đoạn để học lái xe. Đây là cách tốt nhất để bảo đảm quý vị tập lái xe thích hợp trong suốt giai đoạn học lái xe. Khi được cấp bằng học lái xe quý vị sẽ được phát **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe**.

Xem tiện ích **Những bài học thực tế trên đường (Lessons from the Road)** dành cho người giám sát lái xe được phổ biến trên trang mạng. Mục đích của tiện ích này là giúp người giám sát lái xe giúp đỡ cho người học lái xe. Tiện ích này có người trợ giúp trực tuyến để hướng dẫn cho người xem qua tám đoạn video ngắn với những gợi ý và lời khuyên về vai trò của người giám sát lái xe. Ngoài ra, bạn cũng có thể thấy tiện ích này có lợi, vì nó sẽ giúp bạn giúp cha/mẹ thực hiện được vai trò người giám sát lái xe cho mình. Xin vào trang mạng vicroads.vic.gov.au/supervisors

Ngoài ra còn có **L site** với các thông tin, hoạt động, những đề nghị để thực tập và tài liệu/tiện ích có thể đem lại ích lợi cho bạn và người giám sát lái xe. Xin vào trang mạng Isite.vicroads.vic.gov.au

Học lái xe

Bốn giai đoạn trong **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe** là:

- **Giai đoạn 1** chú trọng về khả năng điều khiển xe. Đây là giai đoạn ngắn nhất nhằm mục đích tập quý vị bắt đầu cho xe chạy, dừng xe và bẻ lái an toàn ở những nơi vắng xe lưu thông.
- **Giai đoạn 2** chú trọng vào việc ứng dụng kỹ năng điều khiển xe mới học được và coi chừng những người sử dụng công lộ khác trên những con đường ít xe lưu thông.
- **Giai đoạn 3** là giai đoạn dài hơn và quý vị sẽ ứng dụng những kỹ năng học được trong Giai đoạn 1 và 2 trên những con đường đông xe hơn và trong những tình huống lái xe khó khăn hơn. Quý vị học cách ứng phó với giồng xe cộ và những nguy hiểm khác để lái xe an toàn trong những tình huống lái xe khác nhau.
- **Giai đoạn 4** có thể là giai đoạn dài nhất, bao gồm việc quý vị tập lái xe như thể quý vị lái xe một mình. Quý vị vẫn phải gắn bảng L và có người giám sát lái xe ngồi bên cạnh, nhưng quý vị sẽ tự quyết định trong đa số trường hợp khi lái xe. Mục đích của giai đoạn này là để học thật nhiều kinh nghiệm khác nhau trong lúc quý vị đóng vai người lái xe một mình. Sau đó khi lái xe trên đường phố một mình, quý vị sẽ có đủ khả năng để có những quyết định đúng đắn.

Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Học Lái Xe và **Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Giám Sát Lái Xe** có những hướng dẫn chi tiết về những gì quý vị và người giám sát lái xe cần phải làm trong mỗi giai đoạn. Ngoài ra còn có những bảng kiểm tra và thông tin về cách thức làm thế nào để biết quý vị đủ vững để chuyển từ giai đoạn này sang giai đoạn tiếp theo.

Người giám sát lái xe có mặt để giúp đỡ

Vạn sự khởi đầu nan. Lái xe cũng vậy, quý vị phải tốn công nhiều hơn vào lúc đầu khi đang học lái xe – đó là lý do vì sao quý vị có người giám sát lái xe ngồi bên cạnh. Mặc dù họ không thể thay thế vai trò của người dạy lái xe chuyên nghiệp, nhưng người giám sát lái xe chẳng hạn như cha mẹ có thể giúp quý vị có thật nhiều cơ hội tập lái xe cần thiết. Họ có mặt để giúp quý vị:

- có thêm một cặp mắt nữa để quan sát đường lộ
- trong một số quyết định
- có được hệ thống báo động sớm sủa – để giúp tiên liệu được những nguy hiểm có thể xảy ra.

Quý vị cần hợp tác chặt chẽ với người giám sát lái xe để bảo đảm mình có được thật nhiều cơ hội tập lái xe. Quý vị có thể giúp người giám sát lái xe bằng cách yêu cầu họ đọc **Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Giám Sát Lái Xe** trong **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe** mà quý vị sẽ được phát khi thi đậu bằng học lái xe.

Quý vị và người giám sát lái xe phải cộng tác với nhau để:

- tính toán những buổi tập lái xe theo chương trình bốn giai đoạn
- theo dõi những tiến bộ của quý vị
- cập nhật **Sổ Lộ Trình Người Học Lái Xe** và ký tên
- quyết định lúc nào quý vị đủ vững để chuyển sang giai đoạn tiếp theo
- động viên tinh thần để tiếp tục tập lái suốt giai đoạn học lái xe.

Vai trò của người giám sát lái xe sẽ thay đổi dần khi quý vị tiến dần qua bốn giai đoạn học lái xe. Quý vị sẽ chịu trách nhiệm nhiều hơn cho việc lái xe và người giám sát lái xe sẽ bớt can thiệp dần.

Đừng quên nói cho người giám sát lái xe biết về **Những bài học thực tế trên đường (Lessons from the Road)**, tiện ích trực tuyến dành cho người giám sát lái xe tại trang mạng **vicroads.vic.gov.au/supervisors**. Tiện ích này sẽ giúp họ làm tốt nhiệm vụ người giám sát lái xe để hướng dẫn cho bạn.

Học lái xe

Tập lái xe trong các tình huống khác nhau

Trong thời gian học lái xe, quý vị cần phải tập lái xe trong những tình huống khác nhau, chẳng hạn như ban đêm, trời mưa, giờ cao điểm, giờ vắng xe, trên những con đường có vùng tốc độ giới hạn khác nhau và trên đường tráng nhựa lẫn đường trải đá. Quý vị cần phải học kinh nghiệm khác nhau như vậy trong lúc quý vị được người giám sát lái xe giúp đỡ.

Gợi ý

Quý vị đừng cố tìm cách lái xe trong những tình huống khó khăn chưa từng trải qua khi là người lái xe tập sự mà không có người giám sát lái xe giúp đỡ.

Sử dụng **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe** để giúp quý vị quyết định xem mình nên tập lái xe như thế nào. Quý vị sẽ học được kinh nghiệm lái xe phong phú nếu sắp xếp giai đoạn học lái xe của mình xoay quanh bốn giai đoạn trong **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe**.

Quý vị nên sử dụng thông tin mà quý vị ghi chép trong **Sổ Lộ Trình Người Học Lái Xe** để theo dõi số giờ và tình huống lái xe quý vị đã tập luyện và **Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Học Lái Xe** có thể giúp quý vị quyết định lúc nào thì nên bắt đầu tập lái xe trên những đường lộ và điều kiện lái xe khác nhau.

Quý vị sẽ là người lái xe an toàn hơn nếu học được thật nhiều kinh nghiệm trong lúc học lái xe và quý vị sẽ dễ thi đậu Kỳ Thi Lái Xe hơn.

Tận dụng mọi cơ hội để tập lái xe 10, 20, 30 phút hoặc một tiếng. Những lần lái xe ngắn nhưng thường xuyên bao giờ cũng có lợi hơn nhiều so với những lần lái xe dài giờ nhưng ít ỏi. Vào lúc ban đầu của giai đoạn học lái xe, những buổi tập lái ngắn nhưng thường xuyên hơn sẽ bổ ích và bớt căng thẳng tinh thần hơn cho cả người học lái lẫn người giám sát lái xe.

Trong Giai đoạn 4 quý vị có thể xung phong làm tài xế trong những sinh hoạt hàng ngày chẳng hạn như lái xe đi mua sắm, lái xe đến trường học hoặc đến các sinh hoạt khác của gia đình. Thủ vai tài xế của gia đình là cách thức dễ dàng để tăng cơ hội được tập lái xe thường xuyên.

Tự tin dần

Khi tập lái xe ngày càng nhiều, quý vị có thể thấy rằng mình học hỏi các thứ khá nhanh.

Tập luyện sẽ giúp quý vị tự tin dần rằng mình là người lái xe an toàn và đó là điều tốt. Nhưng đừng tự tin quá mức!

Quý vị sẽ sớm thấy những dấu hiệu tiến bộ của mình trong việc lái xe – thường chủ yếu là điều khiển chiếc xe. Điều có thể dường như khó khăn hoặc không thể thực hiện được trong lần đầu tiên – chẳng hạn như quẹo trái – sẽ có vẻ đơn giản sau một vài buổi học hoặc cầm lái được một vài giờ.

Điều này có thể khiến quý vị tưởng lầm. Lái xe không chỉ đơn thuần gồm điều khiển xe mà thôi. Quý vị phải phát triển nhiều kỹ năng khác nữa để trở thành người lái xe an toàn hơn. Quý vị chỉ có thể phát triển đa số kỹ năng này nếu được tập lái xe càng nhiều càng tốt trong những tình huống lái xe khác nhau. Những kỹ năng chính là:

- **Điều khiển xe:** Bao gồm bẻ lái, thắng/phanh, sử dụng các chân thắng/phanh/ga v.v., các nút bấm và những cần điều khiển khác. Thông thường, học được những kỹ năng này thì dễ, nhưng muốn lái xe an toàn, quý vị còn phải học nhiều thứ khác nữa.

- **Nhìn bao quát bằng mắt:** Người mới lái xe có khuynh hướng chủ yếu nhìn ở ngay phía trước xe và không nhìn xa hơn nữa. Khi có thêm kinh nghiệm, quý vị sẽ quen nhìn bao quát cả hai bên hông xe, nhìn các kiếng và nhìn bao quát xa ở phía trước. Kinh nghiệm sẽ giúp quý vị dễ nhìn thấy những gì xảy ra xung quanh.
- **Nhận ra và ứng phó với những rủi ro:** Quý vị cần phải có thật nhiều kinh nghiệm lái xe trước khi có thể nhận ra những rủi ro hoặc những nguy hiểm có thể xảy ra. Kinh nghiệm trong những tình huống lái xe khác nhau giúp quý vị học cách nhận ra những nguy hiểm có thể xảy ra và ứng phó với những tình huống đầy rủi ro – kinh nghiệm là người thầy giỏi nhất của quý vị. Quý vị sẽ có thể dựa vào kinh nghiệm của mình để nhanh chóng ứng phó với những nguy hiểm có thể xảy ra.
- **Có quyết định:** Người lái xe phải có những quyết định nhanh chóng trong lúc lái xe, chẳng hạn như quyết định lúc nào thì giảm tốc độ và giảm nhiều ít, khi nào thì tăng tốc độ, lái xe ở tốc độ nào là thích hợp nhất với những điều kiện khác nhau, lúc nào nên đổi làn đường hay vượt qua xe khác. Người mới lái xe phải suy nghĩ về những quyết định này và không thể có quyết định nhanh chóng như người lái xe giàu kinh nghiệm được. Có thật nhiều kinh nghiệm trong những tình huống lái xe khác nhau sẽ giúp quý vị có nhiều quyết định lái xe nhanh chóng hơn – nhờ vậy quý vị có thêm thời giờ để tập trung lái xe an toàn.

Học lái xe

Gợi ý

Nếu thắng/phanh bị hư/hỏng:

- **nhồi chân thắng/phanh mạnh và nhanh**
- **cẩn thận kéo thắng/phanh tay để xe không bị trượt bánh**
- **nếu có thể được, trả về số nhỏ hơn (ngay cả đối với xe số tự động) và bóp/bấm kèn/còi để báo động cho người lái xe khác biết**
- **tìm cách bẻ lái chiếc xe để tránh bị đụng xe nặng.**

Kiểm tra các tiến bộ của quý vị

Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe chỉ cho quý vị biết cách tốt nhất để kiểm điểm các tiến bộ của mình. Bộ tài liệu này có bảng kiểm tra cho mỗi giai đoạn lái xe mà quý vị và người giám sát lái xe có thể sử dụng để quyết định lúc nào quý vị đủ vững để chuyển sang giai đoạn tiếp theo.

Quý vị sẽ nhận thấy mình lái xe khá hơn trong một số khía cạnh quan trọng:

- Dẫn dắt với kinh nghiệm ngày càng nhiều, quý vị sẽ thấy thao tác lái xe của mình sẽ thuần thục và trơn tru hơn thay vì bị khắc khừ. Cách kiểm soát tốc độ của quý vị sẽ chuyển từ ‘tăng hay giảm’ sang ‘tăng dần và giảm dần’.
- Quý vị sẽ thấy dần dà mình lái xe đều tay hơn. Quý vị sẽ phạm ngày càng ít lỗi hơn, tỉ như lái xe lạng quạng trong làn đường của mình.
- Quý vị sẽ thuần thục hơn với những thao tác ở tốc độ thấp, như de/lui xe từ lối xe ra vào tư gia và lái xe vào và ra khỏi chỗ đậu xe chéo góc.
- Quý vị sẽ tiên liệu giỏi hơn những nguy hiểm có thể xảy ra và người giám sát lái xe không cần phải thường xuyên nhắc nhở quý vị nữa.
- Quý vị sẽ bớt trông cậy vào người giám sát lái xe hướng dẫn và gợi ý cho mình.

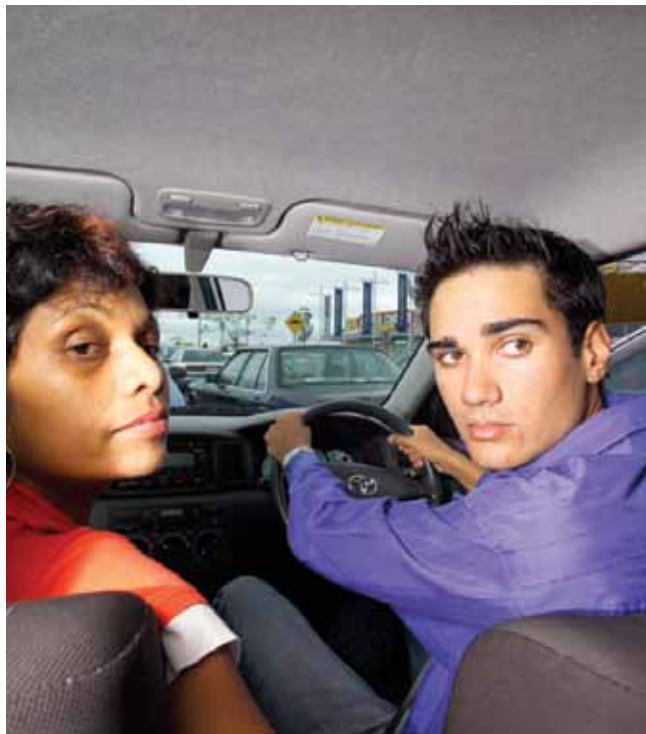
Mục tiêu của quý vị phải là lái xe mà không cần phải trông cậy vào người giám sát lái xe trong thời gian dài trước khi thi Lái Xe. Đó là lý do tại sao Giai đoạn 4 trong **Bộ Tài Liệu dành cho Người Học Lái Xe** là giai đoạn quan trọng vì nó chú trọng đến việc quý vị chủ động lái xe trong những tình huống khác nhau. Quý vị sẽ chưa đủ sức để thi bằng lái xe tập sự cho đến khi đã đạt được những mục trong bảng kiểm tra của Giai đoạn 4 và khi quý vị có thể lái xe mà không phải trông cậy vào người giám sát lái xe. Phần này có thể tốn hơn 120 giờ.

Gợi ý

Sử dụng bảng kiểm tra trong Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Học Lái Xe và Sách Chỉ Dẫn dành cho Người Giám Sát Lái Xe như cách thức hữu hiệu nhất để theo dõi xem mình học lái xe tiến bộ như thế nào. Tập lái xe càng nhiều chừng nào trước khi bạn lái xe một mình thì bạn sẽ lái xe càng vững vàng và an toàn hơn chừng ấy.

Tất nhiên, bạn sẽ tiếp tục học hỏi trong lúc lái xe một mình nhưng vẫn nên tận dụng thời gian mình học lái xe!

Ngoài ra bạn phải xem tiện ích Những bài học thực tế trên đường (Lessons from the Road) tại trang mạng vicroads.vic.gov.au/supervisors và L site tại trang mạng lsite.vicroads.vic.gov.au

Học lái xe

